

biróságnál elő-
ntről kiállított
2 egyenlő
öt az árverés
5 nap, a máso-
g az árverés
kamattal együtt
al mint letéti
ti kérvény kap-
n járó kincstári

részletbe fog
bbi pontjai a
járásbíróság
község-házánál
bíróság mint
december hó
Szabó,
ír. aljárásbíró.

keres
re ==
hölgyet.
zva volt.
ízetési
le lap
endők.

70-32
Y.
skedelemügyi
vi 81887. sz.
agybecskerek
aira Torontál-
elfoglalt föld-
si eljárást el-
évi február
Torontál-
zség-házánál)

dekelt felek,
aláson annál
gy a bizott-
apítása felett
meg.
és összeírás
il 15 napi
04. évi jan.
zottság.
pán távol:
idy Ernő,
zo.

oba
an. --
(76-21)

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zapolya-utca 1-ső szám.
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 14. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, január 19.

Dr. Grandjean beszédje.

Nagybecskerek, január 19.

(X) Szívesen térünk vissza arra a nagyszabású, lángoló hazafiságtól áthatott beszédre, melylyel dr. Grandjean József, a városnak volt érdemes polgármestere vasárnap este a Szabad Lyceum első idej estéjét megnyitotta. A szónok megkapta már a jutalmát akkor, mikor a zsufolt terem nagyszámu közönsége percekig tartó tapssal honorálta. A publicistikának azonban kötelessége rámutatni a vasárnapi megnyitó szociális és kulturális értékére.

Mily öröndetes változása az időknek, hogy a városnak éppen „német“nek elnevezett negyedében a magyar nemzeti szellem fejlődéséről elmélkedik egy gondolkozó férfi. Nem idegenből ideszakadt ember, ki talán a viszonyok félreismerése mellett szükségét érzi annak, hogy hazafiságra buzdítson olyanokat, kik sem meg nem értik, sem megérteni nem akarják, hanem a város szülőltje, kinek különböző állásaiban bőven nyílt alkalma a fiatal generáció lelkiületét is tanulmányozhatni. Dr. Grandjean maga is németajku polgára a városnak és nálánál senki sem ítélteti meg jobban azt a helyzetet, melynek közepette vasárnap a Szabad Lyceumban szólt.

S nézve ezt a figyelmes áhitatot, melylyel a tartalmas szónoklatot hallgatták, magunk is úgy éreztük, hogy azok az elemek, melyek az Ellmer-féle teremben összesereglettek, nem a kíváncsiságukat kielégíteni jöttek össze, hanem azért, hogy „magyar nemzeti szellemtől áthatott műveltségüket gyarapítsák és közhazánu ismereteiket gyarapítsák.“ Ez a nemzeti szellem az, melyet dr. Grandjean megnyitó beszédjének főlélmájával választott. És jó helyen. Ne felejtjük el, hogy még csak néhány évvel azelőtt ugyanabban a teremben, melyben vasárnap a nemzeti szellemről

elmélkedhetett egy lelkes magyar ember, a német szó dominált. Ha előadást kellett tartani, úgy a legjobb esetben a német mellett magyar is volt. Ha mulatságra gyűltek össze az iparosok és kereskedők, akkor a műsor tulnyomó része német ének, német szavallat, német szindarabból állott, melynek számai között szerényen meghuzodott egy-egy magyar népdal vagy hazafias szavallat.

Hogy ezeket a mulasztásokat helyre kell pótolnunk, arra utalt tegnap-élt igen helyesen a Szabad Lyceum igazgatója. Nem mintha nem látnánk semmi baladást. Az a generáció, mely mostanában össze jön Ellmernél, már magyar iskolát járt s ami műveltséget szerzett, az magyar. Csakhogy félt, hogy azt a jó utat, melyet eddig követet, elhagyja, ha nincs aki buzdítsa, irányítsa. Bármennyire közhelylyé is vált, újból és újból el kell mondanunk, hogy nyelvében él a nemzet. S ennél a pontnál aranszavakat hallottunk dr. Grandjean szájából. „Nem szabad többé megelégednünk azzal, hogy azon keret, melyet a született magyarság tömbe elfoglal, továbbra is mozdulatlannul megálljon hanem minden törvényileg megengedett eszközzel, tapintattal bár, de az eddiginél fokozottabb eréllyel azon kell lennünk, hogy ezen keret kibővítettessék és annak határai közé a született magyarság körén kívül álló ezen hazában létező idegen nyelvelemek assimilálódva befogadtassanak.“ Igenis ne elégedjünk meg azzal, hogy az a csekély számú magyarság, mely itt köztünk él, feladatát teljesíti, de törekedjünk oda, hogy magyar műveltségre tegyenek szert azok is, kiknek nem magyar az anyanyelvük.

Hallottunk olyan hangokat is, mintha ez a buzdítás felesleges volna. Ismerjük ezeket a hangokat. Nincs kényelmesebb dolog, mint a lelkesedő emberek buzgalmit megmosolyogni s törekvéseiket ezzel az

egy szóval elválni: felesleges. De hát vajjon azok a kényelmes urak, kik a magyar hazafiságot csak a sörházban hirdetik a nélkül, hogy hajlandók volnának idejüket vagy pénzüket az ügynek szentelni, vajjon ezek a jó urak gondolkodtak-e valaha azon, hogy nem az egész világ emberisége járt közép- és felső iskolát, amelyikben alkalma volt magába szívhatni a magyar műveltséget, hanem van még a — fájdalom — tulsok lateiner mellett kereskedő és iparos is, aki szívesen tanul üres óráiban, ha alkalmat nyujtanak neki. S ha ezzel a nemes intencióval látjuk összegyűlni azokat, kik hivatva vannak idővel a nemzet gazdasági életében bármily csekély szerepet is játszani, akkor helyesen cselekszünk, mikor első sorban arra buzdítjuk őket, hogy ne csak hü fiaj legyenek e hazának — erről csakugyan felesleges volna beszélni — hanem hogy magyarul beszéljenek, magyarul gondolkozzanak, magyar szellemben művelődjenek, egyszóval hogy mindenki vegye ki a maga részét a nagy nemzeti munkából.

Derék dolgot művelt dr. Grandjean József, amikor ily irányban buzdította, további munkára serkentette a szép uton haladó fiatalságot. Nem kételkedünk benne, hogy magvas szavai termékeny talajra hullottak.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déiben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— Görög keleti vízkereszt. Görög keleti polgártársaink ma ünnepelték meg hagyományos szokás szerint nagy fénytel vízkerezt napját. Az ünnepség istentisztelettel vette kezdetét, melyet

A „TORONTÁL“ tárcája

A mami.

Java fészében pompázó, kívánatos rózsaszál volt még maga is, Bogyay Kamilla, mikor hirtelen felszökkenett mellette az ő két zsendülő bimbója, két gyönyörűség szép leánya. Ő maga még körülrajongott szépség volt, szíveket hódító, elméket hódító, észbontó szépség, aki után bolondulnak a férfiak és egy-kettőre, maga sem tudta, hogy miként, felnőtt mellette két leánya, két harmatos, fiatal, üde virágszal . . . A Magda meg a Piri . . . Fiatal volt még, ábrándos, álmódó menyecske, a szíve teli édes érzésekkel, leike fogékony a szerelem tündérálmái iránt, mikor egyszer csak beállit hozzá a nevelőintézetből két búbajos hajdon: az ő két leánya . . . Hip hop, édes mami, felnőttünk, itthon vagyunk!

Uristen, mit csináljon ő evvel a két nagy leánnyal! Ezzel a két követelődő kis bestiával, akik a nevelőintézet szük falai közül kiszabadulva, most mohó étvágygyal esnek neki a világnak, a szórakozásoknak, az élvezeteknek? Veka alá nem rejtheti őket . . . Magukra nem hagyhatja, mert nem is maradnának, — há magával cipelje mindenfelé, joutokra színházakba, estélyekre? . . . Hiszen akkor neki vége van . . . ilyen két nagy leánynak a mamája. . . az anya. . . Rettenetes!

És milyen szemtelenül szépek a kis piszkosok!

Kamilla öngyáságának sok álmatlan éjszakát okozott a két kisasszony.

A helyzet türehtetlen volt . . . Minden barát-nőjének arcán ott volt a káröröm kaján mosolya, ha ő az ő két növendék-leányaival megjelent . . .

Szinte leolvasta minden areről a rejtett szót: „mami“!

Hát ennek véget kell vetnie. Nem engedi magát feszélyezni, leszorítani a leányaitól. Ezeknek távoznok kell a házból . . . És pedig minél előbb.

Férjhez adja őket, úgy van, férjhez. Inkább lesz ő anyós, mint anyus . . . Hiszen olyan szépek a pimaszok, hogy őt alig veszik már észre mellettük. A Magda olyan, akár egy hamvas barack, a Piri meg mint egy . . . mint egy . . . tudj' az isten micsoda, de hogy gyönyörű szép, az szent.

Veszedelemes két vetélytárs. Ezeknek pusztulniok kell hazulról. Ő nem akar a kukóban kuporogni. Arra még nagyon is ráér. Ő még élni akar, élni és — hódítani.

Igen, férjhez adja őket, minél előbb. És pedig kéz alatt, ha lehet, úgy suttymban.

Nem viszi őket bálókba, hanem még a nyáron valami fürdőhelyen fog velük parádezni.

El lesz ugyan rontva a nyara, de istenem, egy nyarat mégis csak fel kell áldoznia a gyermekei kedvéért.

Mikor a tengeri fürdő terraszán megjelentek. Bogyay Kamilla az ő leányaival, Magdával és Pirivel, három festivérnek nézték őket. Egyformán voltak öltözködve és egyformán voltak üdék, bájosak és fiatalok.

Ahol megjelentek, nagy feltűnést okoztak és csakhamar egész udvar rajongta őket körül, a bámulók, az udvarlók egész serege.

A „The three sisters Bogyay“, — amint őket elneveztek — központját képezték a fürdő-közönségnek.

Kamilla öngyáságának hízelt az az ünnepeletés és nagyon megfelelt a céljainak. A sok

udvaló közül majd csak horogra kerül egyik-másik és egy lépéssel közelebb viszi őt az álmodott szabadságához.

Különösen pedzette már a horgot egy német katonatiszt. Valami Baron Heimstaetten. Örökösen ott lebzelt körülöttük és elhalmozta őket mindenféle gyöngéd figyelemmel.

Kamilla asszonyi szeme rögtön észrevette hogy a teuton Hercules szíve tüzet fogott.

Csak egy nagy bibi volt. Minden éles megfigyelése dacára sem tudta eldönteni, hogy ki előtt kapitulált tulajdonképen a nagy német hódító? Egyenlően figyelmes volt mind a két leány iránt, sőt mind a szerénytelenség nélkül mondhatni, hogy még ő iránta is, a mámi iránt, de ő vitézsége semmivel, de semmivel sem árulta el, hogy ki előtt szándékozik a fegyvert letenni?

Bogyay Kamilla nagyon határozott jellemű hölgy volt.

Semmiképen sem volt inyére ez a bizonytalanság. Ő szerette tisztán látni a dolgokat és nem engedte hosszú pórázra. Nem akart, nem tudott sokáig a homályban tapogatódzni és elhátározta, hogy végére jár a dolognak.

Előbb Magdát hivta be a szobájába:

— Te, Magda, kezdte erőlyesen, úgy látom, ez a Heimstaetten báró nagyon udvarolgat neked . . .

— De édes anyám, pironkodott a nem várt fakgatásra Magda.

— Ne himezz és ne hámozz, szólt szigoruan Kamilla, tudni akarok mindent. Tetszik neked a báró? . . .

— Hát csinos ember és . . . nekem tetszik.

— És nem szólott még hozzád bizalmasabban?

— Bizalmasabban? . . .

— Na, igen, hát tudod már . . . ugyan ne

Sztraity György görög keleti esperes mondott fényes papi segédlet mellett. A templomból harangzugas és mozsárlövés mellett körmenet indult az Erzsébet-téren levő kereszt elé s az ott felállított oltár előtt, óriási közönség jelenlétében, ment végbe a vizszentelés szép szertartása. Az ünnepség fényét nagyban emelte a 29. ik gyalogezred díszszázada, mely Winter százados vezényletével vonult ki az ünnepre kíséretül.

— **Králík tanár előadása.** Králík László a főgimnázium jeles tanára vasárnap délután az ifjúsági egyesületben nagy sikerű előadást tartott Petőfi Sándorról és költészetéről. Előadásának különös becsét kölcsönözt az ifjúságra nézve, hogy Králík főleg Petőfiné a szülői és gyermeki szeretetre vonatkozó költészetét ismertette. A hallgatóság lelkes tapsal honorálta a kitünő és gazdag tanulságu előadást s miután Bányai igazgató köszönetet mondott az előadónak, kérésére Králík tanár megígérte, hogy még több előadásban fogja Petőfi költészetét ismertetni, miután ezt egy előadás keretében felolvasni nem lehet.

— **A nőegyleti bál jövedelme.** A nagybecskereki jótékony nőegylet szombati táncestélyének jövedelméről a következőkben számol be a rendező bizottság: Bevétel volt összesen 437 kor. Kiadás: Teremdíj 100 korona, cigány 100, terem mázolás 10, hatósági táncengedély 10, nyomtatványok 29.50, szolgának kiadása 10 korona, a tiszta maradvány 177 kor. 50 fillér. A táncestély alkalmából a következő felülfizetések történtek: Nagybecskereki kaszinó-társulat 40 korona, dr. Dellimani Lajos 15, dr. Mango'd Samu 15, Vécsey Istvánné 10, dr. Pollák Viktor 10, Steinitzer Géza 10, Winter Katarina 10, Stagelschmidt Jánosné 10, Marcoin Jenő 10, Daniel Ferenc 8, Kokits Sándorné 6, dr. Perisits Zoltán 6, dr. Brájer Lajos 6, Weisz Izidor 6, Krecsmáry László 6, Lucsics Miklósné 5, dr. Györgyevits Milos 5, Napholtz Agoston 5, Mayer Aurel 5, Lövy Zsigmond 5, Oldal Antal 5, dr. Haidegger Lajos 5, Sass főmérnök 4, Szávits Sándor 4, Schall Ferenc 3, Balázs Iván 3, Beck Gyula 3, dr. Paeséri Károly 3, Lissatz János 2, Deutsch Alfréd 2, dr. Milich János 2, Siroz Béla 2, Mihálovits L. 2, Reitter Oszkár 2, Bogsa Márton 1, Kertész N. 1, Liptay Dezső 1, Zimmerer Viktor 1 korona. A felülfizetésekért hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Piaristák névtára.** A magyar kegyestantórend névtára az 1903/4. tanévre mostanában jelent meg. A rend főnöke Magyar Gábor, reudfőnöki titkár Hénap Tamás. A rendi kormánytanács elnöke Kalmár Endre, ki egyszerűsmid a fegyelmi bizottságnak is elnöke. E bizottság 5 tagja között helyet foglal Balázs József nagybecskereki házfőnök s főgimnáziumi igazgató. A piaristák 26 rendházban működnek. Az összes rendtagok száma 398. A nagybecskereki házbán (alapító Nagybecskerek városa más adakozókkal együtt 1846-ban) működnek Ba-

légy olyan buta. Hat nem vallott szerelmet? Nem beszélt házasságról?

— Nem!

— Oh, te ügyetlen! . . .

Majd Pirit vette elő:

— Te, Piri, úgy látom az a Heimstaetten báró nagyon udvarolgat neked . . .

— De édes anyám, szegénykezett Piri.

— No, ne babráld a kőtenyedet, hanem felelj. Tudni akarok mindent. Tetszik neked a báró? . . .

— Hát, csinos ember és . . . ami azt illeti . . . nekem tetszik.

— És nem szólott még hozzád úgy . . . bizalmasabban?

— Hogy tetszik ezt érteni, mami?

— Mami! . . . mordult rá Kamilla, — hát tudod már! Ne tessed magad olyan butának. Nem vallott szerelmet? Nem beszélt házasságról?

— Nem!

— Oh, te mamlasz! — Ugyan mire is tani-tották ezeket az intézetben?

* * *

Ebéd után anya és leányai künn ültek a verandán, olvasással, kézimunkával elfoglalva.

A szobaleány halk kopogás után belépett és egy levelet nyújtott át Kamillának.

— Egy tiszt szolga hozta.

Kamilla mohón nyult utána. Neki volt címezve. Idegesen tépte fel és izgatottan olvasta . . .

A két leány nagy érdeklődéssel nézte a mama kezében a levelet.

Kamilla arca szinte kicsattant. Egészen lángpiros volt . . .

Mikor végére ért, odadobta a levelet a Magda munka-asztalára és diadalmas hangon mondta:

— Szégyeljétek magatokat, a báró az én kezemet kérte meg.

Hevesi József.

Lázsi József (házfőnök), Farkas Ignác (házi másodfőnök és lelkiaja), Csintalan Pál (főgimn. hitszónok), Majtényi Géza (tanár) és Acsay Ferenc (ünnep. fog. tett r. növendék).

— **Az ifjúsági egyesület közgyűlése.** Az ifjúsági egyesület Bányai Jakab igazgató elnöklésével vasárnap délután tartotta meg rendes évi tisztújító közgyűlést, a melyen az összes tisztviselők leköszöntek. A zárszámadások jóváhagyása után a közgyűlés megválasztotta a tisztikart, mely a következőalakult meg: Elnök: Gasparovics Lajos, alelnök: Vilmos Nándor, pénztáros: Benó Tivadar, könyvtáros: Opolczér Jenő, jegyző pedig Kende Ferenc. Választmányi rendes tagok lettek: Ruzs Péter, Wiesinger István, Ursó István, Pap József, Eugenberger Béla, Löbl Márton, Cserevianszki István, Rieger János, Molnár Lajos, Stefáni Károly. Póttagokká megválasztották: Benó Ottó, Baghy Vilmos, Landgraf István, Kelemen József, Giljum Mátyas.

— **A nagykkikindai esküvő.** Fényes esküvő volt vasárnap Nagykkikindán. Dr. Barta Ferenc országgyűlési képviselő vezette ekkor oltár elé Jung Ferenc ottani birtokos leányát, Jung Ninát. Násznapok voltak: Kossuth Ferenc és dr. Lengyel Zoltán országgyűl. képviselők, kikkel együtt lejöttek az esküvőre dr. Molnár Ákos, dr. Reich Aladar, dr. Sebes Dénes, Hentaller Lajos és dr. Pichler Győző országgyűl. képviselő is. Az esküvőn, melyen a násznép magyar díszruhában jelent meg nagy közönség gyűlt össze s a szép magyar lakodalmas menetet egész főnép nézte. Kossuth Ferencet úgy érkezésekor a pályaudvaron, mint a lakodalmas menetben zajosan eljeleníték a szerbek is. Esküvő után a Nemzeti szállóban lakoma volt, melyen lelkes és vidám hangulatban ünnepeltek az új párt és Kossuth Ferencet is.

— **Tisztújítás Tor-Vasárhelyen.** Mint lapunknak írják, mult szombaton ment végbe nagy lelkesedés közt Tor-Vasárhely községében a bíróválasztás és a községi tisztújítás. Már korán reggel 5 óra lovas landerium bejárta az utcákat zenezőval, majd lobogó zászlókkal, fehérbe öltözött leányokkal mintegy 300 választó a bírójelölt, Szent Imre háza elé vonult, ahol Szőke Lőrinc mondott talpraesett beszédet, melyre Szent Imre a meggyőződés meleg hangján válaszolt. — Délután 9 órakor kezdődött a szavazás és tartott délutáni 5 óráig. Megválasztották: bírónak Szent Imre, albírónak Tóth Ferenc, pénztárosnak Szőke Benedek, közgyámnap ifj. Szent András, esküdtöknek Beeső Pál, Buza Ferenc, Kis Imre és Alföldy József.

— **Hő.** Mikor ma reggel fölkelünk s megpillantottuk kinn az utcán a fehérséget, majdnem olyanféle érzéssel fogadtuk a derült tájat, mint Kolumbus hajósai a földet. Elvégre téli volna már két hónapja s a szép fehér hó helyett eddig jőformán mindig piszkos sarat láttunk, akárcsak a legsötétebb novemberben. Most se túladó bizalommal nézzük a fehér világot, mert a hó alatt sok sár rejlik, reméljük azonban, hogy egyszer már mégis csak megembereli magát a tél és sok nyomerusága mellett legalább egy kis poézissal vigasztal meg bennünket.

— **Esküvő.** Dr. Rosenthal Mór temesvári jehírű ügyvéd február hó 2-án d. u. fél 4 órakor a nagybecskereki izraeli templomban vezeti oltár elé Temmer Malvin kisasszonyt, a nagybecskereki hölgyvilág egyik legbájosabb tagját.

— **Adomány.** Hoff Nándor és társai alkalmi építőcsoport tagjai 15 kor. 06 fillért adományoztak az iskolagyermekbarát-egyletnek. Ezen adományért ez uton is hálás köszönetet mond a nemesszivű adakozóknak fentvezetett egylet elnöksége.

— **Farsang.** Az idei farsangot az eddigi bejelentések szerint a következő mulatságok töltik ki:

Január 23: A zenekedvelők estélye.

Január 30: Vasutasok táncestélye.

Február 1: Önkéntes tüzoltók halja.

Február 13: Az ifjúsági egyesület estélye.

Február 16: Beszeda.

— **Eltoloncolt csavargók.** A rendőrség, mely most nagy gondot fordít arra, hogy a várost megtisztítsa a csavargóktól, ma ismét négy közveszélyes embert toloncolt el illetőségi helyeikre és pedig Rosov János óbessenyői, Müller János nagykomlósi, Lovászi Rezső szabadkai és Antonovics Péter panosovai csavargókat.

— **Tűz Csebzán.** Mint Csebzáról jelentik, Ganzl Lipót odavaló kereskedő háza a napokban este 8 óra tájban ismeretlen okból kigyullt és teljesen porrá égett. A ház biztosítva volt.

— **Öngyilkosság a hivatalban.** A temesvári dohánygyárban nagy riadalmat keltett tegnapelőtt egy hivatalnok öngyilkossága. Görtz Adolf 32 éves, nős dohánygyári gyártási felügyelő ugyanis szolgálat teljesítése közben az íróasztala mellett ülve, mellbe lötte magát. A lövés zajára gyorsan elősziető munkások azonnal jelentést tettek az

esetről az igazgatóságnál, mely haladéktalanul orvosi segélyt rekvirált. Állapota azonban nem veszedelmes. Tettét, saját vallomása szerint, győgyíthatatlan betegsége miatt követte el.

— **Halál az utcán.** Említettük, hogy a minap Szakálházaan egy férfi-holttestet találtak, melyben a nyomozás csupán Mikszits Jóca horvát-kécsai gazda személyazonosságát állapították meg. A holttestet tegnap felboncolták és megállapították, hogy a szerencsétlen embert az utcán előbb szivszélhűdés érte és csak aztán fagyott meg.

— **Csaló leány.** Kónya Rozália csókai lány mult szerdán alment Zentára s beállított Herchéne hentesüzletébe, s Horovitz Bertalan cselédjének adva ki magát, sok jó falatot szedett össze, avval az ürügygel, hogy Horovitzékhoz viszi. Egy cukrástól is hasonló módon csalt ki egy csomó süteményt. Az így szerzett diszvasorát aztán józueen elfogyasztotta. A turpisság azonban kisült, s a rendőrség a könnyen szerzett vascorával együtt attoloncolta Csókára.

Közgazdaság.

Közgyűlések.

- Január 21. A „Máodik n-eleméri takaré- és előleg-szövetkezet” közgyűlése.
Január 23. A „Törökbecsei takarékpénztár” közgyűlése.
Január 24. A „Torontárvármegyei központi hitelszövetkezet tagja” közgyűlése.
Január 24. A „Törökbecse-aracsi segély- és hitelszövetkezet” közgyűlése.
Január 24. A „Első torontál-szécsányi takarékpénztár, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Január 30. A „Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság” közgyűlése.
Január 31. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Január 31. A „Tor-Ozorai (Uzdini) Első Takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Február 1. A „Törökkanizsai központi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 2. A „Zichfalvai takaré- és hitellegylet mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 2. A „Nagybecskereki Népbank részvénytársulat” közgyűlése.
Február 3. A „Torontárvármegyei takaré- és hitelbank” közgyűlése.
Február 4. A „Közgazdasági Bank mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 4. A „Nagybecskereki takarékpénztár” közgyűlése.
Február 4. A „Perlaszi új takaré- és hitellegylet” közgyűlése.
Február 7. A „Pardányi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 7. A „Nagyzentmiklósi népbank mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 16. A „Módosi takarékpénztár” közgyűlése.

□ **A központi hitelszövetkezet.** A torontárvármegyei központi hitelszövetkezet igazgatósága a következő jelentésben számol be mult évi működéséről:

Tisztelt közgyűlés!

Mult 1903. évi mérlegünk betervezése mellett az elmúlt évben kifejtett működésünkről a következőkben szerencsétlenül beszámolni.

Már mult 1902. évi jelentésünkben hangsúlyoztuk, hogy azon községekben hol gazdasági szövetkezetek vezetésére hivatott, önzetlen és buzgó egyének vannak, azok megalakulására kiváló gondot fordítunk, de arra való tekintettel, hogy 1902. év végéig vármegyénk területén már is 88 hitelszövetkezet működött — a lefolyt évben az alakulások gyerebben fordultak elő — a mennyben 1903. év folyamán csak 5 szövetkezet alakult, ugyint az ernestházi, szécsényfalvai egyházaskéri, padói és eleméri. Más községekben is sikerült a szövetkezés eszméjét népszerűsíteni és így kilátás van, hogy azokban is rövid idő alatt megalakulnak a szövetkezetek. Annál inkább sulyt helyezünk szövetkezeink szaporítására, mert meggyőződésünk szerint csak jól vezetett, a népéletben gyökeredző szövetkezetek segítségével lehet a helyenként jelentkező, tulhajtott jogosulatlan socialisztikus mozgalmak közveszélyes voltáról köznépünket meggyőzni, az izgatók szervezett működését megbénítani.

Az említett szövetkezetek megalakulásával vármegyénkben a szövetkezetek száma 93-ra szaporodott fel. Örvendetes jelként emelhetjük ki, hogy szövetkezeink a szövetkezeti raktárak hasznát átlátták és olyanok létesítésére törekednek. Kilátás van arra, miszerint vármegyénk területén ez év folyamán már több magtár felépül.

Gazdatagjaink előnyére mi is kísérletet tettünk arra, azokat gabonájuk közös értékesítésére reá birni és e célból egy kibérlendő közös magtár költségeinek részbeni fedezésére államsegélyt kértünk, melyet a m. kir. földmivélségi miniszter ur 2000 koronával meg is adott. Sajnos, törekvésünk sikertelen maradt, mert bár a magtár megnyitását és a raktározás feltételeit széles körben közhírré tettük még is oly kevesen jelentettek ki raktározási szándékukat, hogy célszerűnek tartottuk a raktár kibérlésére vonatkozó szerződést felbontani és az államsegélynek fennmaradt részét megtakarítani.

A már létező szövetkezeti magtárak biztató eredményt mutathatnak fel. A kísérlet sikertelenségét, eltekintve attól, hogy városunk mezőgazdái rendszerint és általában kedvezően értékesítik gabonájukat, és a helybeli piacon működő keres-

haladéktalanul azonban nem mása szerint, vette el. hogy a minap áltak, melyben Jóca horvát-lapították meg, megállapították, utcaán előbb agyott meg. Rozália csókai ra s beállított ovitz Bertalan jó falatot szeggy Horovitzék-ó módon csalt zezertt díszva- ta. A turpisság nnyen szerzett ára.

karék- és előleg- közgyűlése. ti hitelszövetke- ponti hitelszövet- és hitelszövet- takarékpénztár, gyűlése. és előleg-egylet gyűlése. Takarékpénztár rész- Takarékpénztár e. Takarékpénztár mint e. egylet mint rész- részvénytársulat- és hitelbank" köz- részvénytársaság" ztár" közgyűlése. zezet" közgyűlése, mint részvénytár- k mint részvény- közgyűlése.

A torontál- igazgatósága a múlt évi mű-

jesztése mel- ködésünkről a számolni.

ünkben hang- hol gazdasági önzetlen és alakulására ki- ló tekintettel, területén már a lefolyt év- dultak elő — sak 5 szövet- zai, szécsén- éri. Más köz- eszméjét nép- gy azokban is szövetkezetek. zövetkezeiteink k szerint csak dő szövetke- nt jelentkező, s mozgalmak meggyőzni, az éuitani.

egalakulásával száma 93-ra emelhetjük ki, raktárak hasz- e törekednek. yénk területén felépül.

kísérletet tet- értékesítésére ó közös mag- e államsegélyt lésügyi minisz- adott. Sajaos, t bár a magtár tait széles kör- esen jelentettek élszerűnek tar- zó szerződést maradt részét

agtárak biztató rlet sikertelen- nk mezőgazdái értékesíthetik működő keres-

kedők nyomásától tartaniok nem keil, főleg annak tulajdonitjuk, hogy a múlt évben a termés után a gabonaárak azonnal javultak, és a rendesnél bővebb termés értékesítését lehetővé tették. A fennemlített államsegélyből raktárbérlet, egy tisztító rosta, egy felügyelő fizetéséért 506 korona 36 fillért használtunk fel, a fennmaradt összeget pedig gyümölcsözőleg kezeljük, nem mondva le arról, miszerint idővel egy szövetkezeti magtár létesíté- sére a közgyűlésnek indokolt javaslatot fogunk adhatni.

A rendelkezésünkre álló pénzekkel a szoro- sabb működési körünkben lakó tagjaink hitel- igényeit iparkodtunk kielégíteni, úgy hogy az el- múlt év folyamán 626 tagunknak engedélyeztünk kölcsönöket és pedig 152-nek 100 koronáig, 103-nak 200 koronáig, 160-nak 500 koronáig, 87-nek 1000 koronáig, 82-nek 2000 koronáig, 25-nek 5000 koronáig, 16-nak 5000 koronán felül.

A bejelentett hiteligények kielégítésénél első sorban a kis emberek szükségletét vettük figye- lembe.

Váltak ellenében 463.774 korona 43 fillért, kötvényekre 227 310 korona 94 fillért adtunk ki, mely összegek 56.584 korona kivételével jel- zálólag biztosítvak.

Ezek után áttérünk mérlegünk előterjeszté- sére, illetve az azok kapcsán teendő indítványokra és kérjük, hogy jelentésük helyeslő tudomásvétele mellett az előterjesztett mérlegszerinti 26511 kor. 37 fillérre rugó liszta nyereményből 10% vagyis 2336 korona 35 fillért a tartalékalap növelésére, 20039 kor. 30 fillért a befizetett 459,134 kor. 30 fillérre rugó üzletrészeknek az alapszabályok figyelembe vételével kijáró 4 1/2%-os osztaléka ki- fizetésére, 10%-ot vagyis 2336 korona 35 fillért mint az 1898: XXIII. t. c. 30. §-a értelmében megszavazható 10% jutalék a végrehajtó bizott- ság tiszteletdíjára, a fent javasolt felosztások után fennmaradó 1799 korona 37 fillér nyeremény feleslege pedig szintén a tartalékalap gyarapi- tására fordítassék.

Folytatólag indítványozzuk, hogy a meg- üresedett igazgatósági tagsági állást az alap- szabályok rendelkezéséhez képest betölteni, továbbá a felügyelő-bizottságot, melynek megbízatása a múlt év végével lejárt, megválasztani sziveskedjék.

Végül nem mulaszthatjuk el megemlíteni, hogy a vármegyénk területén működő szövet- kezetek által múlt évi október havában tartott gyűlésen közel száz temesmegyei kisgazda is részvett, kik a temesmegyei gazdasági egyesület képviselőinek vezetése alatt városunkba oly célból átrándultak, hogy a közelben felépült écskai szövetkezeti magtár berendezéséről, kezeléséről személyes meggyőződést szerezzenek.

Az említett gyűlés alkalmával több szövet- kezeti tag a mezőgazdasági termények közös értékesítésének hasznáról, a tojás értékesítés szervezéséről, a gözeke mivélés jövedelmezősé- géről tartott felolvasást, melyek élénk eszmecsere- t keltettek.

Kelt Nagybecskereken, 1904. évi január hó 13-án.

Az igazgatóság.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 19-én.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 19.

A képviselőház ma délelőtt ülést tar- tott, a melyen az obstrukciós ellenzék a napirend előtt jegyzőkönyvi vitával kelle- metlenkedett.

A jegyzőkönyvi vitát Kaas Ivor báró kezdte meg, ki ugyanis azt állította, hogy az elnökség tegnap nem fogadta el egy határozati javaslatát s azt a jegyzőkönyvbe sem vették be. Ennek a korrigálását kéri.

Feilitzsch báró és Jakabffy elnö- kök, kik a tegnapi ülésen elnököltek, konsta- tálják, hogy a javaslat felolvasva nem lett.

Tisza István gróf miniszterelnök igazat ad az alelnököknek, egyben kéri a Házat, hogy tekintsenek el a dologtól. Ha Kaas Ivor báró akarja, a vita folyamán még benyújthatja a javaslatot.

Kaas Ivor báró ismételtén állítja, hogy javaslatát felolvasta, míg Feilitzsch báró visszautasítja az ellene felhozott különböző vádakát.

Szederkényi Nándor Kaas mellett szól és azt indítványozza, hogy a jegyző- könyvet megfelelőleg korrigálják.

Tisza István gróf miniszterelnök ellenzi az indítványt, mire Holló Lajos, Ugron Gábor, Rakovszky István,

Zboray Aladár felszólalásai után a több- ség elveti Szederkényi indítványát és a jegyzőkönyvet hitelesítik.

Most Holló Lajos egyszerre zárt ülést kéro ivet nyujt at az elnöknek, mire az elnök a zárt ülést elrendeli.

A zárt ülésen Szederkényi Nán- dor és Holló Lajos Kaasnak az eljárása- sát, Fernbach Péter pedig az elnökség eljárásának helyességét vitatja.

A vitában részt vett Apponyi Albert gróf is és a maga részéről helytelenítette az elnökség eljárását.

A zárt ülés még folyik.

A Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Bizottságának elnöke.

Budapest, január 19. (A „Torontál“ ered. táv.) Wlassics Gyula a Múze- umok és Könyvtárak Országos Szövetsége és Országos Tanácsa elnökevé tudvalevő- leg még a múlt év december havában megválasztott. Most Wlassics Gyula a neki felajánlott elnöki állást elfogadta. Berzeviczy Albert vallás- és köz- oktatásügyi miniszter, aki ez állásban Wlassicsnak elődje volt, megleghangú át- iratban köszönte meg Wlassics elhatározását, egyszersmind felkérte, hogy őt és az ország javát célzó misszióját — ez új állásában is — gazdag tapasztalataival és kiváló egyéniségének súlyával támogatassa.

A cár nyilatkozata.

Budapest január 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A párisi „Matin“ című lap a következőket jelenti: Miklós orosz cár legutóbb fogadta a japáni követet, a kinek az orosz-japán összeütközésről ezeket mondotta.

— Boldog vagyok, hogy látom, misze- rint az ön uralkodója, a mikádó éppen olyan békés érzelmektől van eltelve, mint én. Mindig hittem, hogy Japán és Orosz- ország inkább barátoknak, mint ellenségek- nek vannak teremtve.

Öngyilkos báró.

Budapest, január 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Báró Gläubitz Tivadar az éjjel Budapest határában revolverrel melbe lötte magát s haldokolva vitték a Rókus-kórházba. Végzetes tettét azért kö- vette el, mert lötkrement.

Vérengzés a bálteremben.

Budapest, január 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szegzárdról táviratoz- zák, tegnap este ott a katolikus legény- egylet táncestélyén nagy vérengzés történt. Koch József esztergályos segéd ugyanis összetűzött Vidats József rendezővel s azt késével sziven szurta, úgy, hogy nyom- ban halva esett össze. A gyilkost le akar- ták fogni, de az vadul védekezett és késé- vel többeket halálosan megsebesített. Végre a rendőrség segítségével sikerült legyűrni a vérengzőt, kit nyomban a börtönbe szállí- tottak. A vérengzés óriási pánikot keltett s a multság természetesen rögtön véget ért.

Oroszország és Japán.

Budapest, január 19. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mint Londonból táviratozzák, ujabban Keletáziából megnyugtató hírek érkeznék. Nagy jelentőségű Oroszországnak az a kijelentése, hogy Japánnak minden ésszerű követelését teljesíti.

Határidő-üzel.

Budapest, január 19. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kissé csökkentek. Deli zárlatkor a követ- kező árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	7.85
Tengeri (májusra 1904.)	5.28
Zab (áprilisra)	5.50
Rozs (áprilisra)	6.60

Arverési hirdetmény es arverési feltetelek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Radanov Zsiva, mint kk. Jankovics Sándor gyámja végrehajthatónak úgy a csatlakozottnak tekintendő Schner Lipót szerbittebei lakos javára 43 kor. 20 fillér s jár. erejéig, Zsiros István és neje Kerekes Etel végrehajtást szenvedők elleni 38 kor. 60 fillér tőkekövetelés s jár. iránti ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő Szerbittebe községi 184. számú telekjegyzőkönyvben (345—346.) hrsz. 179. ö. i. számú házra és 323 négyyszögöl beltelekre 825 korona kikiáltási árban 1904. évi március hó 23. napjának d. e. 10 órajakor Szerbittebe községgházánál megtartandó nyilvános ár- verésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitézött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10%-át, vagyis 82 kor. 50 fillért (nyolcvankét korona 50 fillért) készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri ren- delet 8. §-ában jelölt óvadékképes érték- papirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elő- leges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tlkvi irattárában és Szerbittebe község előljáróságnál megtekinthetők.

Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint tlkvi hatóságnál, 1904. évi január hó 12-ik napján.

Rektorisz, kir. törvszéki bíró.

Meghívó.

A Nagybecskereken székelő Közgazda- sági Bank, mint Részvénytársaság t. c. részvényesei az 1904. évi február hó 4-én d. u. 3 órakor az intézet helyiségében (Kinizsi-utca) tartandó

I. rendes közgyűlésre

ezenel tisztelettel meghivatnak.

(79 1.1)

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A zárszámadások előterjesztése, az évi mérleg, veszteség- és nyereség-számla megállapítása.
5. Határozathozatal a tiszta nyereség hovaforrdítása tárgyában és ennek keretén belül a felügyelő-bizottság tiszteletdíjának és a napibiztosok napidíjainak az 1903-ik évre leendő megállapítása.
6. Az igazgatóság és a felügyelő- bizottság részére a felmentvény megadása.
7. Az alapszabályok 25. §-a értelmé- ben beérkezett indítvány a vezérigazgató fizetésének felemelése tárgyában.
8. A felügyelő-bizottság megválasztása.
9. Netáni indítványok (keresk. törvény 177. §-a).

Az igazgatóság.

A mérleg, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekinthető s nyomtatott példányokban a t. részvényesek ren- delkezésére áll.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s szavazati jogukat személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolni óhajtják, szives- kedjenek részvényeiket az alapszabályok 12. §-a értelmében az intézet pénztáránál nyolc nappal a közgyűlés előtt letétbe helyezni; a letett részvényekről kiadott elismervény a köz- gyűlésen való részvételre igazoló jegyül szolgál.

A „Torontálvármegyei Központi Hitelszövetkezet
mint az
Országos Központi Hitelszövetkezet tagja“-nak
1903. évi
ZÁRSZÁMADÁSA.

Vagyon.	Mérleg-számla.		Teher.
Pénzkészlet	37254	73	
Váltó kölcsönök	464107	04	
Leírás	332	61	
Kötvénykölcsönök	224472	—	
Törlesztéses kölcsön	2838	94	
Szövetkezetek felszerelésére nyújtott előlegek	8058	36	
Szövetkezeteknél elhelyezett betétek	9623	95	
Értékpapírok	2700	—	
Folyó számlai követelések	20112	47	
M. kir. postatakarékpénztár	845	04	
Ingatlan	1076	20	
Leltár	1655	58	
Leírás	335	58	
	772076	12	
	772076	12	
			772076 12
Befizetett üzletrészek	459134	30	
Tartalékalap	19201	01	
Visszszámítás	69832	08	
Betétek	179129	16	
Folyószámlai tartozások	3402	58	
Fel nem vett osztalékok	2543	06	
Államsegély maradványa	1493	64	
Átmeneti tételek	2682	38	
Átmeneti kamatok	8146	54	745564 75
Mult évi nyeresemény áthozat	3147	85	
1903. évi tiszta nyeresemény	23363	52	26511 37

Tartozik.	Nyereség- és veszteség-számla.		Követel.
Költségek (lakbér, fűtés, világítás, könyvek, nyomtatványok)	2403	91	
Tiszti fizetések és diszteletdíjak	10079	78	
Visszszámítási kamatok	6477	57	
Betéti kamatok	4515	94	
Betét kamatadó	451	59	
Váltó leírás	332	61	
Leltár leírás	335	58	
Mult évi nyeresemény áthozat	3147	85	
1903. évi tiszta nyeresemény	23363	52	26511 37
	51108	35	
			51108 35
Mult évi nyeresemény áthozat	3147	85	
Kamatok	47755	27	
Késedelmi kamatok	39	53	
Átíratási díjak	22	—	
Beíratási díjak	71	70	
Ingatlan utáni jövedelem	72	—	51108 35

Nagybecskerek, 1904. évi január hó 1-én.

A könyvelésért: Fodor Emil s. k., könyvelő.

Az igazgatóság:

Dr. Magyar Károly s. k. Poroszkay Béla s. k., elnök. Dr. Grandjean József s. k.
 Rigó István s. k. Keszler Ferenc s. k. Dr. Kuszing János s. k. Reitter Oszkár s. k.
 Kellner József s. k. Marton Andor s. k.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Nagybecskerek, 1904. évi január hó 12-én.

A felügyelő-bizottság:

(78-1.1)

Keresztes Aladár s. k. Menezser Lipót s. k., fel.-biz. elnök. Mayer Rezső s. k.

Meghívó.

A „Párdányi takarékpénztár mint részvénytársaság“
1904. évi február hó 7-én d. e. 9 órakor tartja saját helyiségében a

XXI. rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Napirend:

1. A közgyűlési elnök megválasztása.
2. A két közgyűlési jegyzőkönyv-hitelesítő megválasztása.
3. A mérleg, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésemek felolvasása.
4. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása iránt és a felmentvény megadása.
5. Indítványok.

Párdány, 1903. évi december hó 31-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

19. §. Közgyűlésen csak azon részvényes szavazhat, kinek nevére a részvény legalább egy hónappal a közgyűlés előtt a részvénykönyvbe iratott s aki részvényeit le nem járt szelvényeivel együtt legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt átvételi elismervény mellett a társaság pénztáránál leteszi.

A „Párdányi takarékpénztár mint részvénytársaság“

vagyoni állapota

1903. évi december hó 31-én.

Cselekvő.

Mérleg-számla.

Szenvedő.

FKl.			FKl.		
271	Készpénz-számla	4926 46	1	Alaptőke-számla	90000
274	Váltó-számla	395361 92	231	Tartalékalap-számla	7000
251	Kötvénykölcson-számla	22620	255	Átmeneti kamat-számla	3378 20
151	Leltár-számla	382 65	275	Betét-számla	270353 22
269	Ingatlanok-számla	332 60	179	Betét tőkekamatadó-számla	660 20
272	Folyó-számla (Kereskedelmi)	92 68	258	Első hazai tak.-számla	7965
259	Folyó-számla (Első hazai)	249 47	261	Első magyar iparbank-számla	8480
277	Folyó-számla (Agrár)	123 74	267	Pesti kereskedelmi B.-számla	10950
266	Giró-számla (Osztr.-magyar)	297 25	270	Osztr.-magyar B. f.-számla	18760
		424386 77		Tiszta nyereség	417546 62
					6840 15
					424386 77

Tartozik.

Veszteség és nyereség-számla.

Követel.

FKl.			FKl.		
156	Állami adó-számla	1573 54	95	Nyereség áthozat-számla	706 63
164	Községi adó-számla	1338 57	190	Atíratási díj-számla	59
67	Utadó-számla	120 02	273	Váltó kamat-számla	34413 80
191	Betét tőkekamatadó-számla	1372 81			35179 43
153	Lakbér-számla	500			
268	Kezelési költség-számla	1274 53			
264	Illeték-számla	308 09			
262	Betét kamat-számla	13728 08			
257	Fizetések-számla	4568			
260	Visszleszámított kamat-számla	2013 01			
250	Perköltség-számla	471 63			
245	Leírások-számla	1071			
278	Tiszta nyereség	28339 28			
		6840 15			
		35179 43			35179 43

Párdány, 1903. december hó 31-én.

Bauer Pál s. k., könyvelő.

Einberger s. k., pénztárnok.

Az igazgatóság:

Werth s. k., igazgató.

Berger s. k.

Kronbauer s. k.

Klein s. k.

Fohsz György s. k.

Fenti mérleg-, veszteség- és nyereség-számla felülvizsgálatott és helyesnek találtatott.

Párdány, 1904. évi január hó 14-én.

A felügyelő-bizottság:

Fendler Károly s. k.

Petrikovits Róbert s. k.

Sehner Lipót s. k.

(71-11)

A katalinfalvai községi fakarékpenzfár mint egyéni cég 1903. évi zárszámadata. 1903. Schluss-Rechnung der Katalinfalvaer Gemeindesparkassa als Einzelfirma.

Vagyon. — Activa.				Zármérleg-számla. — Schluss-Bilanz-Conto.				Teher. — Passiva.			
		K.	f.			K.	f.			K.	f.
45	Készpénz — Cassabestände	4268	90	32	Alaptőke — Stammcapital	80000	—				
44	Váltótárca — Wechselportefeuille	152544	—	33	Tartalékalap — Reservefond	3906	25				
43	Ingatlanok — Realitäten	8000	—	48	Betétek — Spareinlagen	78640	62				
41	Adósok — Debitoren	4708	01	51	Átmeneti váltókamatok — Transitive Wechselzinsen	1029	91				
49	Gíró-számla — Giro-Conto	207	37	34	Tiszta nyereség — Reingewinn	6151	50				
		169728	28			169728	28				

Veszteség. — Verlust.				Nyereség- és veszteség-számla. — Gewinn- u. Verlust-Conto.				Nyereség. — Gewinn.			
		K.	f.			K.	f.			K.	f.
46	Költség-számla — Spesen-Conto:			52	Váltó-kamat — Wechsel-Zinsen	12212	59				
	Adók és illetékek — Steuer u. Gebühren	660	55	53	Különb. bevételek — Diverse Einnahmen:						
	Megyei utadó — Com-Strassensteuer	49	42		Benyújtási díj — Einreichungs-Gebühr	621	41				
	Takarékbetéti adó — Einlagensteuer	460	22		Ingatlanok után — Nach Immobilien	230	64				
	Posta és egyéb — Post u. sonstige	208	—		Vegyések — Diverse	16	—				
	Könyvelő — Buchhalter	800	—								
38	Takarékbetéti kamatok — Zinsen nach Einlagen		2178	19							
39	Visszszámítási kamatok — Reescont-Zinsen		4673	98							
34	Tiszta nyereség — Reingewinn		76	97							
			6151	50							
			13080	64							

Katalinfalván, 1903. évi december hó 31-én.

A könyvelésért: — Für die Buchhaltung:
Schleich Miklós.

(73-11)

Az igazgatóság: — Die Direction:
Kocsz N., igazgató. — Director. Kollinger János, pénztárnok. — Kassier. Weisz Fülöp, Globuschütz Péter. Stumpf Mihály. Schütz Péter. Mausz György, Rasimus Péter. Hetrich Matyas. Schütz János.

Ezen zármérleg-számla, nyereség- és veszteség-számla az üzleti könyvekkel összehasonlítván, mindenben egyezők és helyesnek találtak. — Diese Bilanz-Conto, Gewinn- u. Verlust-Conto mit den Geschäftsbüchern verglichen und in allem übereinstimmend befunden.

A felügyelő-bizottság: — Der Aufsichtsrath:
Weisz Sebestyén. Pretz József. Gligorovits Milán.

Pessina Ede.

Nador-utcában
két csinosan
butorozott szoba
(esetleg istállóval is)
kiadó.
Cím a kiadóhivatalban. —
(76-2.2)

182. kb. sz. 1904.

70-3.3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 1903. évi 81887. sz. alatt kelt rendeletével a nagybecskereki Erzsébetlak község határában elfoglalt földterületekre nézve a kisajátítási eljárást elrendelvé, a tárgyalás folyó évi február hó 20-án d. e. 10 órakor Torontál-Erzsébetlak községében (község-házánál) fog megtartatni.

Felhívtnak tehát az érdekelt felek, hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz és összeírás Tor.-Erzsébetlak község-házánál 15 napi közzemlére kitétetett.

Kelt Nagybecskereken, 1904. évi január hó 11-én

Torontálmegyei közigazgatási bizottság.

Főispán, alispán távol:

Dr. Vincze Erő, főjegyző.

Irodai gyakornok,
kinek szép írása van, helybeli vállalatnál kezdőfizetés mellett azonnal felvételt nyer.
Ajánlatok a „Torontál” kiadó-hivatalához intézendők. —
(38-x.10)

Nagyteremia község előjárósága.
1844. sz. 1903. 68-3.3

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, miszerint 1903. évi december 17-én megtartott temesvári országos vásárról jövet két idegen hajló egy drb. 8 éves kékes ökröt és egy drb. 8 éves kékes ökröt hagyott Nagyteremia községében, mint gazdátlan jószágot. Amennyiben a marhák tulajdonosa f. évi január 24-éig nem jelentkezik, azok 1904. évi február hó 14-én d. e. 9 órakor Nagyteremia község hivatalos helyiségében a legelőket igerőnek nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kelt Nagyteremián, 1904. évi január 15-én.

Marschang, jegyző.

Pfanner, bíró.

MEISZENI
FAJMALACOK
4 hónaposak, eladók.
Bővebb felvilágosításokat ad
Grób Béla
Nagykikinda.
(81-3.1)

Egy sötét-barna, göndörszörű, „BOB” névre hallgató kan kutya elveszett. Faja skót juhász-kutya. A becsületes megtaláló kéretik a kutyát a nagybecskereki rendőrségen illő jutalom ellenében átadni.
(*3-1.1)

Torontálvármegye nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.
7328. kig. sz. 1903. 74-3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye nagyszentmiklósi járásba kebeleztet Nyerő községében rendszeresített, lemondás folytán megüresedett 800 korona törzsfizetéssel egybekötött segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni kívánják, hogy képesített-ségüket, nyelvismeretüket és eddigi alkalmazásukat igazoló felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi február hó 6-áig annál inkább nyújtsák be, mert a késve érkezett kérvényeket nem veszem figyelembe.

A választást Nyerő község-házánál 1904. évi február hó 8-án délután 2 órakor fogom megtartani.

Nagyszentmiklós, 1904. január 9-én.

Hadfy, főszolgabíró.

Elsőrendű
tüzifa.
Valódi porosz Kitűnő minőségű
szalon kőszén pirszén (coacs)
a Wildensteinegen-Richterhof-féle bányákból.
Legjobb faszén.
Kaphatók:
KURLÄNDER IMRE fakeskedőnél
a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.
Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz.